

Državni svetnik
Branko Tomažič

Številka: 322-12-2/2024/1
Vrhpolje pri Vipavi, 19. 2. 2024

2

Gospod
Marko Lotrič
Predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

ZADEVA: Vprašanje glede obsega dopustne zaščite premoženja v primeru napada velike zveri

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) predlagam, da se na Ministrstvo za naravne vire in prostor, naslovi naslednje

v p r a š a n j e:

Ali obstaja kakršnakoli pravna omejitev, ki bi oškodovancu v primeru neposrednega napada velike zveri na domače - rejne živali preprečevala, da v samoobrambi oziroma pri zaščiti svojega premoženja (živali) izvede vse ukrepe za svojo zaščito, vključno z uporabo sile ali odstrelom velike zveri?

Obrazložitev:

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že dlje časa opozarja na problematiko neustreznega upravljanja s populacijo velikih zveri, kar med drugim vodi do naraščajočega števila napadov velikih zveri na rejne živali, zlasti na paši. To predstavlja resen problem za kmetovalce, ki so izpostavljeni tveganju za izgubo svojega premoženja - domačih živali. Napadi velikih zveri lahko povzročijo obsežno škodo na premoženju kmetovalcev oziroma rejcev domačih živalih.

Določbe Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju ZON) določajo, da je fizična ali pravna oseba, ki ji živali zavarovanih vrst lahko povzročijo škodo na premoženju (oškodovanec), dolžna narediti vse, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode. Če nastanka škode ni mogoče preprečiti, lahko oškodovanec od ministrstva zahteva izvedbo ustreznih ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Kljub temu se zdi, da obstajajo v praksi določene nejasnosti ali morebitne pravne ovire, ki lahko omejujejo sposobnost oškodovanca za izvajanje samoobrambe v primeru napada velikih zveri na rejne živali. Razumevanje obstoječih pravnih omejitev ali možnih interpretacij določb ZON, tudi v povezavi s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/05), je ključnega pomena za zagotavljanje učinkovite zaščite rejnih živali, premoženja kmetijskih gospodarstev in nasploh varnosti kmetovalcev.

Smo v obdobju, ko se približuje pašna sezona, zato je nujno, da pristojno ministrstvo poda jasne smernice in konkretne ukrepe za zaščito rejnih živali oziroma premoženja rejcev. Ob tem gre izpostaviti, da dobrobit živali zahteva, da se te pasejo, vendar so živali prav na paši, zaradi porasta populacije velikih zveri, najbolj ogrožene. Napadi velikih zveri so pogosto nepredvidljivi in lahko povzročijo veliko škodo v zelo kratkem času, zato je ključnega pomena, da imajo oškodovanci jasne smernice glede možnosti in pravic za samoobrambo oziroma zaščito lastnega premoženja v primeru napadov velikih zveri.

Državni svetnik
Branko Tomažič, l.r.